Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 45. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го ЛЮТОГО 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 28, 1979 No. 45. VOL. LXXXVI.

ЗБІРКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ УККА В 1978-му РОЦІ ПРИНЕСЛА РЕКОРДОВУ СУМУ ПОНАД 160,000 ДОЛЯРІВ

У ЗБІРКОВІЙ АКЦІЇ УНФОНДУ ВЗЯЛО УЧАСТЬ БІЛЯ 100 ГРОМАД

Ню Йорк. — Збірка Українського Народного Фонду УККА в минулому 1978-му році принесла рекордову суму 160,231.11 долярів, перевищивши майже на 6,000 долярів збірку попереднього 1977-го року. Успіх збіркової акції в 1978-му році тим замітніший, бо в тому ж році, крім збірки Національного Датку до УНФонду УККА, проходила ще додаткова збірку фондів для Світового Конгресу Вільних Українців, яка дала в результаті кругло 43,000 долярів (з цього $25,000 зібрано в українських католицьких парафіях на окремий заклик Владик), отже сумарично збіркові акція на крайову централю УККА та світову надбудову СКВУ принесли понад 200,000 долярів, що становить рекордову суму збірки на ті цілі — інформували касир УККА пані Уляна Дячук та адміністративний директор мґр Іван Базарко Екзекутиву УККА під час її пленарного засідання минулої суботи, 24-го лютого.

В окремому звідомленні Екзекутиви УККА для своїх Відділів, складових організацій та громадян взагалі подано такі подробиці цієї найбільш успішної збіркової акції УНФонду в 1978-му році:

У 1978-му році закінчення збірки Національного Датку до УНФонду УККА, згідно із рішенням Екзекутиви, пересунено на один місять — це є до дня 10-го лютого 1979-го року. Рішення було зроблено тому, бо Екзекутива УККА здавала собі справу, що переводити паралельно дві грошеві кампанії, а саме на ФОНД СКВУ і на УНФОНД УККА не було б можливо перевести в тому самому часі — це є в другій половині 1978 року.

Замкнення всієї збіркової акції відбулося в дні 10-го лютого і згідно з кінцевим підрахунком усі вплати до УНФонду в 1978 році дали суму 160,231.11 долярів.

Ця сума складається з таких вплат: (для порівнання подано також 1977 рік):

	1977	1978
Індивідуальні вплати	$128,059.75	$132,283.60
Членські вкладки Організацій	$ 17,840.00	$ 17,945.00
Спеціяльні пожертви	$ 8,710.00	$ 10,002.51
	$154,609.75	$160,231.11

Як уже згадано, в другій половині 1978 року переведено посилену акцію збірки на ФОНД СКВУ і це відбилося на вплатах до

(Закінчення на стор. 4)

Головний радний Микола Хоманчук знову очолив Окружну Управу Відділів УНС в Ню Йорку

Ню Йорк, Н.Й. (В. Л-ць). — В п'ятницю, 23-го лютого ц.р. тут у приміщенні Українського Народного Дому, в домівці ОДВУ, відбулись Річні Загальні Збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу з участю 42-ох представників Відділів, конвенційних делегатів, зацікавлених членів, гостей і представників Головного Уряду, у висліді яких на голову Округи УНС було знову переобрано Миколу Хоманчука, головного радного УНСоюзу, обраного на це високе становище 29-ою Конвенцією у Піттсбургу. Крім нього до нової Управи увійшли: Михайло Салдан і Евстахія Мілянич — заступники голови, Михайло Юзенів і Леся Ґой — секретарі, Василь Цюпа — касир, Іван Хома і Іван Пригода — організаційна комісія, ред. Володимир Левенець і пані Марія Душник — пресові референти, Степан Чума і Мерієн Климишин — референти імпрез; Контрольну комісію очолюють: Роман Крупка, мгр Орест Питляр і Михайло Різник.

Микола Хоманчук

Після формального відкриття Зборів М. Хоманчуком, привітання членів Головного Уряду УНС і вшанування двох померших союзовців — секретаря Івана Франка з Йонкерсу і Івана Галичина з Ню Йорку, присутні члени обрали президію Зборів в особах мгр Іван Винник — голова, Евстахія Мілянич — заступник голови і Михайло Юзенів — секретар. Також обрано Номінаційну комісію в скл ді: Андронік Копистянськ й, Роман Ковалів і Михайло Салдан, яка зайнялася підшуканням кандидатів до нової Управи. Протокол з минулорічних Загальних Зборів відчитав секретар М. Юзенів. Коротко звітували члени Окружного Комітету. Голова М. Хоманчук відмітив, що Округа відбула 4 організаційних зборів і декілька засідань темою яких були організаційні справи в першу чергу і справи громадські, тісно пов'язані із загальною працею УНС. Багато зусиль Округа, а згляднo нею покликаний Комітет, поклала для гідного відмічення 85-річчя щоден-

(Закінчення на стор. 4)

ВИСТАВКА ГАЛИНИ ЦІСАРУК-КОНОПАДА В ДЕТРОЙТІ

Заходом Культурно-Громадського Клюбу та детройтського відділу Об'єднання Мистців Українців Америки відбудеться у п'ятницю, 2-го березня, в новій залі галерії „ЕКО", відкриття виставки талановитої мисткині Галини Цісарук-Конопада. Це буде перша індивідуальна виставка п-ні Галини, бо дотепер виступала вона тільки в припадкових збірних виставках. Виставка покаже понад 50 картин, переважно олійних з різнорідною тематикою, доволі цікаво і модерно потрактованою.

Галина Цісарук-Конопада була учасницею мистецької Студії мистця Е. Козака, а відтак студіювала мистецтво в Вейнському університеті.

Виставка, що її відкриє мистець Е. Козак, запляновано теж на Чікаго, а відтак на Ню Йорк.

Картер оприлюднює свій плян на випадок відкинення САЛТ II Сенатом

Вашінгтон. — У кінці минулого тижня, в п'ятницю і суботу, 23-го і 24-го лютого, Білий Дім двічі повідомляв, що навіть якщо Сенат відмовиться ратифікувати новий договір із Совєтським Союзом про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), то президент Джіммі Картер, користаючи із своїх повновластей головного екзекутивного урядовця країни, тобто голови держави і провідника уряду, все одно додержуватиметься постанов того договору, очевидно, якщо їх дотримуватиметься теж Совєтський Союз.

Пресовий секретар Білого Дому, Джоджі Повелл, у п'ятницю, а відтак сам президент Картер в офіційнім комунікаті в суботу, підкреслили, що якщо Москва виявлятиме „здержливість" в ділянці розбудови стратегічної нуклеарної зброї, то це саме робитиме Вашінгтон. Але якщо совєтські власті вирішать „приспішити перегони щодо зброєння", то ЗСА „зареаґують відповідно", тобто теж збільшать продукцію своєї зброї.

Президент Картер висловив переконання, що Сенат таки ратифікує САЛТ II, але на випадок відкинення цього договору сенаторами, він оприлюднив „альтернативний плян дії".

Щоб САЛТ II ввійшов у силу, то треба згоди двох третіх, тобто 67-ох сенаторів. Під сучасну пору 40 сенаторів готові підтримати договір, 30 заявилися проти нього, а решта ще не зайняли точного становища до цієї угоди.

Багато сенаторів із обох партій критикують президента Картера за його „альтернативний плян дії", твердячи, що Президент не рахується з опінією Сенату. Натомість інші вказують, що Білий Дім мусить мати „альтернативний плян", бо САЛТ II конечний для запевнення світового миру.

Ген. Бернард Роджерс займе пости ген. Александра Гейґа

Вашінгтон. — З урядових джерел інформують, що президент Джіммі Картер вирішив призначити генерала Бернарда В. Роджерса, дотеперішнього шефа штабу Армії ЗСА, на головного командира американськими військовими частинами в Европі, як теж наименувати його на головнокомандувача збройними силами Північно - Атлантійського Союзу (НАТО), тобто на два пости, на яких тепер служить генерал Александер М. Гейґ, але який вже повідомив, що плянує зрезиґнувати з тих постів в червні цього року.

Ген. Бернард В. Роджерс

Ген. Роджерс, який має 57 років, тобто на два роки старший від ген. Гейґа, знаний як „вояк-науковець", бо закінчив Військову Академію ЗСА у Вест Пойнті, а відтак продовжував студії в Оксфордському університеті в Англії, одержавши стипендію Ровдса. Він займав відповідальні командні пости під час Корейської та В'єтнамських воєн, відтак був комендантом кадетів у Вест Пойнті, а від 1976-го року служить на пості шефа штабу Армії.

Ген. Роджерс напевно стане командиром американських військ в Европі, але щодо посту головнокомандувача збройними силами НАТО, то на це ще потрібно згоди інших членів цього оборонного союзу. Але не передбачають жадних труднощів, бо досі завжди американський генерал займав цей пост і думають, що традицію продовжуватимуть з ген. Роджерсом.

Щодо ген. Александра Гейґа, який за президентури Ричарда Ніксона спершу був дорадником тодішнього державного секретаря Генрі Кіссінджера, а відтак шефом персоналу Білого Дому, то поширюються чутки, що він може плянувати політичну кар'єру, а саме, в 1980-му році кандидувати до Сенату, або навіть старатися здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА.

У січні значно зросли ціни продуктів широкого вжитку

Вашінгтон. — Департамент праці інформує, що продовж січня ціни на продукти широкого вжитку, зокрема на харчові продукти і бензину, як теж кошти медичної опіки, зросли на дев'ять десятих відсотка, що становить найбільший зріст в тих цінах від лютого 1978-го року. Січневий зріст в цінах вказує, що дотеперішні намагання уряду президента Джіммі Картера припинити інфляцію покищо не мають успіху, — твердять економісти з приватного сектора.

У грудні ті ціни були збільшилися на шість десятих відсотка, що вже було доказом, що антиінфляційна кампанія Білого Дому не дає сподіваних наслідків, а січнева статистика підтвердила ці міркування.

Якщо протягом 1979-го року ціни зростатимуть тим самим темпом, що в січні, то річна інфляційна стопа буде становити 12 відсотків, замість передбачених раніше 7,5 відсотка.

Урядові економісти твердять, що підвищення в цінах харчових продуктів частинно спричинила погана погода, тобто дуже сувора зима і сніговії, але спеціялісти з приватного сектора вказують, що на ряд харчових продуктів погана погода не мала жадного впливу.

Департамент праці теж повідомив, що за січень покупна спроможність пересічного робітника впала на одну десяту відсотка.

Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, заявив, що президент Картер невдоволений січневою статистикою і тому закликає ціле населення ЗСА посилити свою діяльність в боротьбі з інфляцією, додаючи, однак, що немає загрози економічної рецесії, як це передбачають деякі економісти.

Військова потужність Варшавського Пакту значно перевищає його оборонні потреби

Лондон. — У своєму річному звіті в справі оборонних потреб, що його оприлюднено минулого четверга, 22-го лютого, уряд Великої Британії стверджує, що мілітарна потужність Совєтського Союзу та його союзників із Варшавського Пакту вже тепер набагато разів перевищає суто оборонні потреби комуністичного бльоку, але далі постійно зростає.

Вказуючи, що Совєтський Союз на військові цілі призначує від 11 до 13 відсотків із кожнорічного загального національного приходу, британський уряд порівняв це до статистики країн Заходу, а саме: ЗСА видає 5 відсотків, Британія — 4,7 відсотка, а інші члени НАТО біля 3,5 відсотка їхніх загальних національних приходів.

Совєтські власті постійно і швидким темпом збільшають видатки на військові потреби і немає жадних виглядів, що вони їх зменшать у найближчому чи дальшому майбутньому, хоча ці видатки дуже неґативно відбиваються на інших секторах совєтської економіки, — зазначено в згаданому звіті. Крім того, Москва недавно зажадала, щоб всі інші члени Варшавського Пакту також підвищили свої оборонні бюджети.

Під сучасну пору СССР і його союзники мають 50-відсоткову перевагу над країнами НАТО в ділянці підводних човнів, 30-відсоткову перевагу щодо військових кораблів, а крім того тричі більше танків і тяжкої артилерії, як теж у два рази більше літаків тактичного типу, ніж держави Північно - Атлантійського Союзу.

Беручи цю статистику до уваги, як теж враховуючи постійне поліпшення якости зброї країн Варшавського Пакту, треба дійти до висновку, що комуністичний бльок розбудував свою мілітарну потужність до того рівня, що вона набагато разів перевищає суто оборонні потреби цього бльоку, — стверджує британський уряд у своєму звіті.

Велика Британія і Франція піддержують мирні заходи ЗСА

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Велика Британія і Франція підтримують активно мирні заходи З'єднаних Стейтів Америки на форумі Ради Безпеки ОН і закликають до припинення воєнних дій в Індокитаю, зокрема у В'єтнамі і Камбоджі та виведення з названих країн чужих армій. Покищо британсько-французька резолюція немає жадного вигляду на успіх, бо голоси в Раді Безпеки є дуже поділені, а крім того між делеґаціями Совєтського Союзу і Китайської Народної Республіки велуться постійні суперечки, бо голова совєтського представництва в Раді Безпеки Міхаіл Харламов домагається відокремленого засудження Китаю за агресію.

Делеґація ЗСА, спільно з делеґаціями інших західніх країн, працюють тепер над пропозицією, яка закликає до припинення боїв у В'єтнамі і Камбоджі та започаткування розмов метою яких було б довести до замирення в Індокитаю. Враховуючи обставини і норми, які існують в Раді Безпеки ОН, резолюція ЗСА також не має великих виглядів на прийняття.

Не зважаючи на всі заходи зі сторони західніх держав, представники Китаю внесли свою резолюцію, яку вони вимагають прийняти заки перейти до обговорення справи війни у В'єтнамі. Китайська резолюція вимагає засудження В'єтнаму за агресію в Камбоджі. Майже на кожному засіданні Ради Безпеки ОН, Совєтський Союз і його сателіти (найбільше Чехо-Словаччина) висуває свою власну резолюцію засуджуючи Китай за агресію у В'єтнамі.

Політичні аналітики висловлюють сумнів чи взагалі справу В'єтнаму зможе полагодити Рада Безпеки ОН і чи дебати на цьому форумі не скомплікують ще більше китайсько-в'єтнамських відносин. Крім того, кажуть вони, цей форум використовують комуністичні держави для ширення своєї пропаганди.

Передбачують приїзд Беґіна до ЗСА на переговори

Вашінгтон. — Після п'ятиденних нарад міністрів закордонних справ ЗСА, Єгипту та Ізраїля, які закінчились в неділю, 25-го лютого, президент Джіммі Картер подав до відома, що він очікує приїзду до ЗСА прем'єр-міністра Менахема Беґіна на відновлення переговорів в Кемп Дейвіді в справі договору поміж Єгиптом й Ізраїлем. Білий Дім, одначе, не сподіється приїзду президента Єгипту Анвара ель-Садата, що викликає сумнів щодо приїзду Беґіна.

Після зустрічі з міністрами закордонних справ Сайрусом Венсом, Мустафою Халілем і Моше Даяном, президент Картер подав до відома, що за згодою урядів всіх трьох держав переговори можуть перейти „на вищий рівень поміж головами держав", при чому він сам мав би провадити нарадами. Міністри Халіль і Даян відїхали домів та будуть звітувати перед своїми урядами і консультуватись з іншими членами кабінетів щодо дальшого ходу переговорів.

Деякі речники уряду Ізраїля висловили сумнів щодо приїзду Беґіна у відсутності Садата, хоча президент Картер запевнив представників преси, що Халіль має „всі повновласті" вести переговори на найвищому рівні, пригадуючи, що він (Халіль) є рівнож прем'єр-міністром Єгипту. Пресовий секретар Білого Дому Джоді Повелл підкреслив, що сподіваний приїзд Беґіна не означає, що ЗСА вимагатимуть нових концесій від Ізраїля. Він ствердив, що поміж Єгиптом та Ізраїлем ще існують різниці у поглядах на основні аспекти договору та що досягнення компромісових узгіднень вимагає розмов на „найвищому рівні". Кінцеве рішення щодо рівня і часу переговорів буде проголошене в половині цього тижня.

Президент Садат не виключає можливости свого приїзду до ЗСА на розмови, але рішення в цій справі він зробить після консультацій з Халілем та після нарад ізраїльського кабінету.

ПОХОВАЛИ ГЕН. ПАВЛА ШАНДРУКА

Представники ДЦ УНР, СКВУ, УККА, кол. Вояків УД УНА, українських організацій і громадянство взяли участь у похоронах

Трентон, Н. Дж. (М. Л.) — У неділю, 18-го лютого ц. р., у Трентоні, Ню Дж., о год. 4-ій по полудні почався похорон покійного генерала Павла Шандрука. Дижурний старшина УПА впровадив до залі похоронного заведення почесну стійку, поставивши її при труні, прибраній цвітами і вінками, в якій спочивало тіло покійного Генерала. До труни підходили люди і молилися за спокій його душі.

Сл.п. ген. Павло Шандрук

Перед панахидою на залю увійшли прапороносці з прапорами молодечих організацій СУМА і Пласту в Трентоні. За прапороносцями ввійшли делеґати Станиць Братства колишніх вояків Української Дивізії УПА з Ню Йорку, Нюарку, Чікаґо, Детройту, Клівленду, Гартфорду, Ню Гейвену, Філядельфії та Трентону.

Із далекої Канади приїхав на похорон представник Крайової Управи Братства колишніх вояків 1-ої Української Дивізії УНА інж. Палієнко.

Покійного Генерала вшанував також Президент УНР в екзилі Микола Лівицький, виславши вінок цвітів на могилу, бо покійний генерал Павло Шандрук в минулому був керманичем військового ресорту в Державнім Центрі УНР. Державний Центр вислав на панихиду свого представника, інж. Павла Лимаренка. На панахиді був також інж. Петро Крамаренко, який репрезентував на похороні Т-во Прихильників УНР. На залі були також делеґати Т-ва „Броди Лев" з Ню Йорку.

Хоча заля похоронного заведення не була мала, одначе всі прибулі із-за браку місця не могли увійти на залю. Багато прибулих зайняло коридори і бічні кімнати, а деякі мусіли чекати в автах, щоб

(Закінчення на стор. 4)

Помер бл. п. Іван Галичин, заслужений союзовий та громадський діяч

Ню Йорк. (В.С.). — У неділю, 18-го лютого ц.р., після довгої та важкої недуги, помер на 87-му році життя бл.п. Іван Галичин, заслужений діяч УНСоюзу та української громади Ню Йорку. Іван Галичин, рідний брат покійного Дмитра Галичина, довголітнього головного секретаря і головного предсідника УНСоюзу, прибув до Америки в серпні 1912 року і вже в жовтні цього ж року став членом УНСоюзу, вписавшись до 160-го Відділу в Джамейці, Н.Й. Після двох років Іван Галичин переніс своє членство до Відділу „Козаків міста Львова" в Ню Йорку, а вслід за цим у 1926 році став сленом 361-го Відділу УНСоюзу Т-ва „Дністер", коли він постав внаслідок злуки двох Відділів: „Козаків міста Львова" і Т-ва „Вільність".

Бл. п. Іван Галичин

У Т-ві „Дністер", цьому найбільшому на протязі багатьох років Відділі УНСоюзу в місті Ню Йорку, був активним Іван Галичин на таких постах: бібліотекар (1933 до 1936), касир (1937 до 1946), член Контрольної Комісії (1946 до 1955), предсідник (1955 до 1958), голова Контрольної Комісії (1958 до 1968). Працюючи на протязі 32 років урядовцем „Дністра", Іван Галичин приєднав для цього Відділу біля 800 нових членів і в цих часах „Дністер" досягнув був рекордового числа 1,800 членів. Вшановуючи довголітню працю Івана Галичина та його ідейність (бо за ці всі праці він ніколи не вимагав винагороди), члени „Дністра" обрали його почесним членом „Дністра" у 1959-му році і влаштували для відзначення його відданої праці спеціяльний бенкет в його честь.

Покійний Іван Галичин був теж постійно активним в українській громаді Ню Йорку. Він був членом „Січі", Відділу ім. Богдана Хмельницького і в ньому був теж членом Контрольної Комісії, був членом Українсько - Американського Демократичного Клюбу, в якому був теж членом Контрольної Комісії, і був членом Ліґи Американських

(Закінчення на стор. 3)

В четвер розпічнеться процес над Мустафою Джемілєвим

Москва. — Агентство Ройтерса інформує, що в четвер, 1-го березня ц.р., має розпочатися судовий процес над Мустафою Джемілєвим, відомим татарським дисидентом і оборонцем прав татарського населення в Совєтському Союзі. Процес відбудеться в Ташкенті, як про це інформують дисидентські джерела в Москві. Джемілєв, як відомо, вже відбув одно покарання в концтаборі, а тепер, вийшовши на волю, зрікся совєтського громадянства і виявив бажання виїхати до З'єднаних Стейтів Америки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Евген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Добра нагода

Кілька днів тому федеральний Департамент здоров'я, освіти та суспільної опіки повідомив, що призначив 2,7 мільйона долярів на програми двомовного навчання в публічних школах стейту Ню Джерзі, зазначаючи, що загальна сума на ці програми становитиме 94,7 мільйона долярів. Згадані фонди мають на меті запевнити, що чужомовні шкільні діти користуватимуться цими програмами, аж доки вповні не опанують англійської мови.

Справа двомовного навчання — це не нове явище, бо ці програми діють вже також в інших місцевостях, наприклад, в самому місті Ню Йорк більше ніж половина публічних шкіл вже має такі програми двомовного навчання, зокрема для пуерто-ріканських та інших еспаномовних дітей. Розпорядження щодо двомовного навчання в нюйоркських публічних школах було видане судом ще в 1974-му році.

Треба підкреслити, що справа цього двомовного навчання не обмежена тільки до Ню Йорку і Ню Джерзі, як теж не стосується тільки еспаномовних дітей. Вона відноситься до всіх стейтів і до всіх інших національних груп ЗСА, включно з українською, бо вліті 1975-го року Федеральна Комісія Громадянських Прав винесла резолюцію, щоб в тих школах ЗСА, в яких є велика кількість дітей, матірньою мовою яких не є англійська мова, виклади предметів для тих же дітей проходили їхньою рідною мовою, аж поки вони цілком задовільно не володітимуть англійською. Ця Комісія тоді заявила, що пропозиція має на меті запевнити, щоб ці діти не осталися позаду своїх англомовних товаришів через незнання мови.

Резолюція Федеральної Комісії Громадянських Прав, як теж рішення Департаменту здоров'я, освіти та суспільної опіки щодо двомовности в публічних школах і відносно фондів на ці програми — цілком правильні і представляють собою дуже відрадне явище. Вони важливі тим, що з них можуть скористати не тільки діти новоприбулих пуерто-ріканців, італійців, греків тощо, але також українські діти, народжені в Америці, які не знають задовільно англійської мови, коли йдуть до публічних садочків, чи перших кляс. Навчання предметів українською мовою уможливило б нашим дітям вивчати рахунки та інші предмети тим самим темпом, що їхні англомовні друзі, а в той самий час вони вивчали б і англійську мову. Самозрозуміло, що навчання українською мовою різних предметів може відбуватися тільки в тих школах, в яких є велика кількість українських дітей, а крім того, це можливе тільки тоді, коли будуть кваліфіковані двомовні вчителі, тобто такі, які плинно володіють англійською та українською мовами.

Двомовність у садочках і в перших клясах публічних шкіл може облегшити наші старання ввести українознавчі предмети в навчальні програми вищих кляс початкових шкіл, як теж середніх шкіл, наприклад, такі предмети, як українська мова, література, культура, історія України тощо.

Отже, існує добра нагода використати ситуацію для введення двомовних програм навчання, тобто українською та англійською мовами, у садочках і перших клясах публічних шкіл, а також українознавчих предметів у вищих клясах і середніх школах. Була б велика шкода, якщо б ми таку нагоду прогайнували.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Роман Рахманний

ВЗАЄМОКРИТИКА І ВЗАЄМОВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Ніхто не є сторожем брата свого; кожна людина суверенно відповідає за свої діла. Кожного нас жде остаточна вечеря наслідків своїх правильних рішень і помилок. Не завжди можна втримати здорове відношення цих складників у своїй життєвій ,,страві'' слів і вчинків; але кожен повинен достойно споживати те, що по своїй волі наварив.

Такий підхід не лише зберігає свобідну волю, але й залишає багато місця на здорову й розсудливу критику її слів і вчинків. І саме міркою рівня розвитку окремої національности є вміння погодити ці ніби суперечні права і водночас відчувати взаємовідповідальність за ріст, розвиток і безпеку своїх братів і сестер по національності.

Чужинецька пропаганда з будь-яких мотивів — національного чи великодержавного шовінізму, з економічного чи духовного загарбництва — завжди силкується розбити свою намічену жертву на окремі відчужені особи, одиниці. Без почуття взаємозв'язку і взаємовідповідальности за долю своїх співпатріотів немає надії в новочасному розумінні, а ворог легко розпорошує навіть найчисленніший народ на взаємоненависні групи й одиниці.

Українська національність уже кількадесят років перебуває під всебічним тиском психологічної кампанії, що має на меті знецінити основні українські вартості державницького характеру, а зокрема носіїв тих вартостей.

Кожного дня совєтські публікації друкують мільйони й мільйони слів, що плюгавлять імена українських історичних постатей і сучасних нам діячів у галузі української культури, в економіці, політиці, військових справах, церковно-релігійному житті та в міжнародних стосунках. У тих пасквілях (а їх часто передають радіомовні й телевізійні засоби масової інформації в Україні й за кордон) дивовижно поплутано правдиві подробиці з біографії даної людини з неймовірно брехливими вигадками, що можуть зродитися тільки в головах совєтських пропагандистів, приголомшених ще з юности прагненням вислужитися перед своїми ,,надзирателями''.

Слабка реакція

Прикладів подавати не доводиться. Однак, на мою думку, протидія української зорганізованої громадськости у вільних суспільствах Заходу на цю кампанію київських пропагандистів проти українських діячів ще далі незадовільна. Вона, делікатно кажучи, пасивна, по-селянському добродушна.

Люди наші, отримавши памфлет чи статтейку з нападами на українського діяча-патріота, терпеливо читають і мовчки відкладають це негідне слово речників ,,совєтської України'' без коментаря. Дехто, з мотивів особистої чи партійної упереджености до зневаженої особи, подумає, або й нишком скаже своїм знайомим: ,,Це — брехня, але так йому треба... Щоб надто не дер носа вгору!''

Деякі редактори сумлінно передруковують такі совєтські брехливі вигадки, немов об'єктивну інформацію, для своїх читачів і таким чином поширюють брехню на нові тиражі вже вільної преси. Вони забувають, що совєтська преса ніколи не передруковує статтей з української еміґраційної преси, бо лякається її впливу на своїх читачів. Тим часом редактори деяких часописів вільної преси передруковують в цілому навіть недоречні, брехливі та прямо безглузді довідки чи статті без ніяких завважень. Тим часом наші читачі — тільки люди і не є абсолютно імуннізовані на пропаганду

Значно більшим лихом є те, що в нашій пресі майже немає серйозних статтей в обороні заатакованих діячів чи журналістів. Так неначе б мова ішла про чужинців, а не українців. Я не кажу, щоб наша преса спростовувала побрехеньки совєтських пропагандистів; вони не достойні такої уваги. Але у випадку чергової напасти на когось з українських діячів можна і треба поінформувати своїх читачів про конструктивну роботу даного діяча в нашому суспільстві. Ось як можна зрівноважити совєтську брехню українською правдою.

Бо саме за роботу для української національної справи у своєму й чужоземному світі совєтські пропагандисти найбридкіше атакують українських патріотів.

Професор Лев Добрянських — один із українських діячів, що найчастіше попадають під обстріл совєтських каламарних душ. Мета цих нападок проста: підкопати його авторитет в українському суспільстві, викликати сумнів до його

(Закінчення на стор. 4)

ПОМИЛКА В ПРІЗВИЩІ

Дня 27-го лютого ц. р. у 44-му числі ,,Свободи'', у нарисі п-і Ірени Ванчицької п. н. ,,Лист від сина'' в прізвищі авторки зайшла помилка — має бути Ірена Ванчицька, а не Ірена Ванчинська.

Ф. Любинецька

ШЕВЧЕНКОВІ СВЯТКУВАННЯ І УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ

У лютому входимо в засяг інтенсивних приготувань до відзначування Шевченкових роковин. Відзначують пам'ять Шевченка по-різному: доповідями, концертами, академіями Рівень програм також різний. Тепер вже навіть починає входити в звичай заповнювати програми Шевченкових громадських імпрез виступами дітей і молоді, бо так і легше заповнити програму, і школи чи молодечі організації та громади виповнили свій обов'язок супроти Поета.

Дати днів чи навіть... місяців для відбуття концертів також дуже різні: березень-квітень, залежить від того, коли почались приготування і як вони проходили.

У такому пересувному стилі Щевченкових святкувань затирається сама дата появи в українському культурному і політичному світі цієї небуденної постаті. Залишається сама тільки імпреза, а імпреза, хоча може залишити і найкращий ефект, то це буде тільки хвилеве враження, яке швидко проминає.

Зокрема дуже швидко проминаючими є переживання серед молоді. І хоча не сумніваємося, що в кожній українській школі вивчають більш або менш широко життя і творчість Шевченка, то в перевантажені різноманітним матеріялом іноді затирається сильветка самого Поета і його вагомі думки, які він кинув в широкі маси народу в половині XIX сторіччя, а які вони актуальні і сьогодні, от хоч би його оборона української мови. Навіть інколи починає затиратись у пам'яті сама... дата народження Тараса Шевченка.

А тим часом у західньому світі звичайно обходять пам'ять великих людей у день їхнього народження. Отже, відзначують День Колюмба, День Вашінгтона і т. д.

У зв'язку з цим насувається думка: чи раз назавжди не устійнити б нам дату Шевченкових святкувань на 9-те березня, або як то у нас прийнялось, на першу неділю, найближчу до 9-го березня; у всіх українських школах проголосити день народження Шевченка—Днем українського слова.Незалежно від дня ,,Українського Слова'' кожна школа може приготовити більшу чи меншу імпрезу, але ця імпреза повинна також відбутися в першому тижні березня. Добре було б організувати одну спільну імпрезу шкільної молоді у більших українських поселеннях. Молодь радо бачить себе у многолюдному зборі (а навіть і старші радо вітають з'єднання молоді) і в своїй силі.

Як уявимо собі переведення ,,Дня Українського Слова'' в українських школах?

У цілоденних українських школах у цьому дні в усіх україномовних відділах цих шкіл між учнями і студентами повинна звучачи тільки українська мова. Те саме відноситься до спілкування україномовних учнів і студентів з дирекціями і адміністраціями шкіл, зі священиками і сестрами і україномовними учителями, викладачами. Учні і студенти повинні звикати до того, що українська мова надається і до офіційного вжитку в цілоденному шкільництві, а не тільки в надобов'язкових суботніх українознавчих школах.

У суботніх школах ,,День Українського Слова'' повинен відбутися в суботу, найближчу до дня 9-го березня. Учителі і батьки, які під час навчання перебувають в школі, повинні припильнувати, щоб учні того дня говорили між собою по-українському. Звичайно, більше ліберально треба це трактувати в англомовних відділах тих шкіл.

Звичайно, переведення такої акції вимагатиме підготови, перш за все з батьками, а далі зі самими учнями, але це не є праця, якої ми не могли б подолати.

Очевидно, ,,День Українського Слова'' можна також поширити б на молодечі і спортові організації, а також на батьківські доми, в яких панівною є англійська мова, хоча батьки знають українську мову.

Чому саме висуваємо думку відзначування пам'яті Т. Шевченка — ,,Днем Українського Слова''?

Розгортаючи твори Шевченка, запримічуємо в них, яку вагу надавав Шевченко саме українському слову. Не забуваймо, що це була доба, в якій українську мову вважали провінційною, яка не надається до вжитку серед тодішньої освіченої верстви, ні до літератури (Бєлінський, Кукольнік).

Та не тільки москалі легковажили українську мову. Не менше обезцінювали її й наша середня і вища верстви суспільства. Писав Шевченко: ,,....Ні одної риси, за що можна б було вхопитись і дійти до найбуденнішої самобутности вдачі... хоч би рідної мови... та хоч і розуміють її, то не хочуть сквернити собі уст мужицькими словами...'' *) А в іншому місці пише Поет: ,,А на москалів не вважайте...., у їх народ і слово, і в нас народ і слово...'' **)

А коли додати до цього, що Шевченко вже після свого звільнення із заслання майже напередодні своєї смерти написав ще граматику української мови для приватних (єдиних) т. зв. ,,недільних'' шкіл, — приходимо до висновку, як дуже боліло Шевченкові завмирання української мови в народі.***)

І тому в наших часах, коли складається подібна ситуація з українською мовою в Україні під натиском урядових чинників, а в українських поселеннях під впливом все ж таки діючої асиміляції, — нам треба з більшою увагою підкреслити значення української мови в наших родинах, у наших школах, у всьому нашому громадському житті, як одного із дуже важливих чинників існування нас — як нації та існування нашої культури.

Це було й однією із головних тез Тараса Шевченка.

---

*) Т. Шевченко: повість ,,Мандрівка з приємністю і не без моралі'';
**) Т. Шевченко: Передмова до т. зв. другого ,,Кобзаря'' 1847;
***) Т. Шевченко ,,Буквар южноруський''.

Володимир Мацьків

НАШІ ДІТИ І ,,ВЕСЕЛКА''

Переважно люди залюбки читають газети чи журнали, щоб краще дізнатись, що діється в світі, які труднощі чи успіхи переносять різні люди і народи, які події насуваються та як різні провідні чинники стараються ті проблеми розв'язати, оминути чи їх усунути.

Але кожна людина заки стане дорослою спочатку виростає у дитячому світі. І колись дитину треба було виховувати і призвичаювати до життя та всяких труднощів, які їм могло принести життя. Тому батьки посилали своїх дітей до шкіл та всякими способами допомогали їм вирости не тільки на здорових, але теж і свідомих людей.

Та часи змінилися. Сьогоднішні обставини, серед яких доля примусила нас жити поза рідною землею, вимагають куди більше присвячувати увагу до справ виховання нашого молодого покоління. Це тому, що чуже середовище, чужі нам школи та багато більше інших різних труднощів мають дуже великий вплив на наших дітей — і ці діти не всилі зрозуміти усіх тих обставин та нашої долі, не спосібні протидіяти тим різним некорисним впливам, які на них діють та натискають.

Щоб допомогти батькам у вихованні їхніх дітей на добрих синів та дочок українського народу, щоб облегшити тим дітям зрозуміти умовини, серед яких приходиться їм жити та з'ясувати їм хто вони є і якими повинні бути, — Український Народний Союз вже 25 років видає журнал для наших дітей ,,Веселку''.

Читаючи цей журнал наші діти зможуть краще зрозуміти багато такого, чого не всилі зрозуміти дитина, яка його не читає.

У ,,Веселці'' надруковані не тільки казочки та віршики, але й чимало іншого матеріялу, який написаний в приступний спосіб так, що дитина його зрозуміє та буде старатись наслудувати чи виконувати не одне з того, про що довідалась, читаючи ,,Веселку'', наша дитина краще зрозуміє рідну мову, краще пізнає приналежність до свого народу, краще пізнає знедолену, але нескорену нашу незабутню Батьківщину і також може запізнатись з проблемами, які часто чигають не тільки на нашу молодь, але й на дорослих людей. Тому конечно треба, щоб усі наші батьки, які мають дітей у віці 6-14 років подбали, щоб ці діти читали ,,Веселку''. Та так складається, що цього чомусь не хоче зрозуміти велика більшість наших батьків.

Коли, для прикладу кажучи, ,,Свобода'' розходиться тиражем 20,000 примірників, не враховуючи всіх інших українських газет та журналів, що виходять на терені З'єднаних Стейтів Америки і Канади, то ,,Веселка'' має тільки 1,368 передплатників, як подано в звіті УНСоюзу. Це дуже сумне і болюче явище... Тому й не диво, коли читаємо в пресі, що українська молодь відрікається рідної мови та дружить часто з чужими, тоді заходить поважна небезпека, що українська спільнота вкоротці може розплистись в чужому морю.

Кому ж тоді залишаться наші прегарні церкви, на які вплачено поважні суми гроша, хто перейме наші товариства та організації, якщо наше молоде покоління відречеться свого імени, забуде про своє походження і всі ті цінноші і надбання української культури, що їх своєю працею та щедрістю створили їх батьки, діди та прадіди?

Відповідь на це питання дуже сумна і болюча. Тому подбаймо, щоб усі наші діти могли читати цей єдиний у вільному світі дитячий журнал ,,Веселку''.

Правда, є чимало наших дітей, які слабо знають рідну мову і їм не легко читати по-українськи. Алеж вони мають батьків, які повинні заохочувати та допомагати своїм дітям читати, а також пояснювати окремі слова чи звороти, яких дитина не може зрозуміти. Це їхній батьківський обов'язок, і в цьому їх важко будь-кому заступити.

Було б добре, щоб про цю справу заговорили наші організації та наші церковні чинники, бо затрата рідної мови, а в тому й приналежности до свого народу і спільноти — це загибель українського імени, української культури і всього, що на поселеннях зуміли створити наші предки.

Усі як один застановімся над цією справою, бож відповідальність за це спадає на нас усіх.

Андрій Чировський

ЗНАЧЕННЯ ЯВИЩ СПІЛЬНОТИ ТА СУСПІЛЬСТВА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(ДОПОВІДЬ ВИГОЛОШЕНА ПІД ЧАС СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ В ІРВІНГТОНІ)

[1]

Щороку різними способами відзначаємо день 22-го січня. Уже понад шістдесят років святкуємо Січневі Роковини. Колись здавалося, що ніколи не забракне запалу до відзначення свята нашої волі. Це був наш день. Ми його святкували. Ми раділи українським прапором, слухали гордо проклямацій, сходились радо на академії. Чому ж останньо ані прапор не зворушує і не хвилює нас, ані не захоплюють святкування так як раніше? Чому сьогоднішнє торжество немов тяжить на нас, коли ще так недавно, здається, було інакше, коли це був для нас усіх українців День Волі?

Німецький соціолог Тиніс зформулював термінологію, щоб проаналізувати фундаментальні типи соціяльного буття: Gemeinschaft (сукупна спільнота) та Geselschaft (людське суспільство). Це розрізнення допоможе нам застановитися над деякими елементами українського життя в діяспорі й зрозуміти, на чому полягають сьогоднішні наші трудноші зі сприйманням того, що повинно бути кульмінаційним пунктом нашої українськости: Свята Незалежности українського народу.

Сукупна спільнота — старий тип соціяльного існування — характерична глибоким зв'язком поміж її членами. Приналежність до спільноти зумовляється не вибором, але радше природним шляхом народження. У першу чергу, є ,,ми'', а не ,,я''. Члени спільноти тісно солідарні у питаннях ідеалів, релігійних переконань, прийнятих норм мови, культури, поведінки. У загальному, сукупна спільнота, — каже Тиніс, — відповідає моделеві родини.

Суспільство, натомість, подібне до клюбу чи товариства. Замість глибокого всепроникаючого зв'язку між членами, в ньому існує лише співпраця на базі стисло обмеженого звщікавлення. Взаємні зобов'язання існують лише у формі, подібній до контракту й приналежність узалежнена вже не від народження, а радше від особистого рішення. Свідомість тут уже індивідуальна — поняття ,,я'', ,,моє'' панують над думками про ,,нас'', про ,,наше''. Широко розгорнений плюралізм дозволяє на те, щоби члени суспільства до надзвичайно великої міри різнилися думками, переконаннями, вірою, ідеалами. Історія суспільства не є історією суцільної групи, але збіркою різних окремих біографій.

В якій мірі це все стосується до нас українців?

Ми ще часто чуємо вислів ,,українська спільнота'', але чи ми дійсно ще далі є сукупною спільнотою, чи може швидко перетворюємося в суспільство, за означенням Тиніса?

Мені здається, що українці в діяспорі знаходяться під сучасну пору в переходовій фазі свого соціяльного буття. Чому вивішення українського прапору, проголошення урядовими чинниками Дня Незалежности, чи навіть такі зібрання як сьогоднішнє стають чимраз менш атрактивними для зростаючого числа американських українців? Прямо тому, що із затраченням почуття органічної приналежности до спільноти, поодинокі українці відчувають, що імпрези не служать їхньому ,,я'', а радше з відкликом до щораз більш чужої для них ментальности ,,ми''.

Індивідуалізм є, мабуть, найбільший ворог нашого народу. Ми ще відчуваємо це всенароднє свято, ми ще організуємо всенародні маніфестації, але ми вже щораз більше переконані й захоплені своєю особистою самовистачальністю. Ми ще далі називаємо цей день Святом Соборности, але фактично чимраз більше зближаємось до діяметрично протилежної до соборности ідеї, стаючи щораз більшими індивідуалістами. Цей нездоровий рід індивідуалізму виявляє, що він із собою несе мниму свободу, але його дальші наслідки є не тільки поневолюючими, але й дегуманізуючими. Сьогодні день волі, тож застановімся над тим, наскільки ми вільні.

Центром мого всесвіту є моє ,,я'', воно вимагає від мене безкомпромісового служіння, повної відданости. Тому я вкладаю всі зусилля в заспокоєння його потреб. Але із-за цього, що служіння моєму ,,я'' є вичерпуючим трудом, я стараюся догодити своїй особистості. Алеж хто може допомогти моєму втомленому ,,я''? Лише ,,я''. А що самому собі догодити неможливо, я стаю вічнопрацюючим невільником власного егоїзму. Однак, тому що мені самому не вистачає сили для обслуговування потреб мого неситого ,,я'', треба зчасом втягнути до цього інших. Ці люди мені потрібні не як люди, а як ті, що мають служити моєму ,,я''. Тому, що я їх використовую, між нами постає ненависть. Я залишаюся зовсім відчуженим від усіх інших людей, зокрема в найбільш критичних моментах, коли найбільш конечна підпора від інших. Полягаючи на власні сили знову, стараюся сам заспокоїти потреби мого ,,я''. Але я не всилі цього зробити. Панування мого ,,я'' наді мною і вимоги мого ,,я'' до мене стають для мене нестерпними. Я починаю ненавидіти своє ,,я'', починаю ненавидіти себе. Це доводить до єдиного виходу: треба виступити проти свого гнобителя, скорше чи пізніше, свідомо чи несвідомо, я мушу воювати проти себе. А мені здавалося, що я такий свобідний!

Абстракто говорячи, це є основою сьогоднішньої кризи багатьох українців, які затрачують свою свідомість спільноти. Застановімся ще над конкретним прикладом ілюзії індивідуальної свободи.

Наприклад, у що вбратися сьогодні на Свято Незалежности? У випадку звичайної спільнотної ментальности (яка у такій непорочній формі є рідкою сьогодні) відповідь була б звичайною: вберуся в те, що завжди вбираю — у свою вишивану сорочку, яка є теж одягом всіх інших членів моєї спільноти.

Але відтепер я вже не руководжуся спільнотними принципами, заступивши її індивідуалістичними засадами: Я вберу іншу сорочку, бо я є свобідний і можу вільно рішати про власну одежу. Я маю цілу збірку різноманітного одягу й свобідно рішаю, який виберу. Це мій привілей свобідного рішення. Щоб мати більшу можливість рішати, я більше й більше купую. А щоб могти свобідно купувати, беру на себе подвійну працю для подвійного заробітку. Це означає, що я вже не можу відпочивати, коли хочу, не можу займатися тим, чим хочу, бо я мушу подвійно працювати. Це все самозрозуміле, і я це приймаю спокійно, бо така заплата за привілей ,,свобідного'' рішення. У дійсності, самовистачальність є ілюзією. Навіть та людина, яка не додержується принципів спільноти, що ніби не дають їй можливости рішати, стає невільником інших принципів людського суспільства — фасонів, моди: моди в одежі, в поведінці, моди у смаку і зацікавленнях. Мода дає людині подібні напрямні, як давня спільнотна свідомість, з тою різницею, що принципи спільноти були твором ,,нашої'' спільноти, вони були оформлені людьми, які були тісно пов'язані зі мною. Моду, натомість, реґулюють зовсім чужі люди, які нічого спільного зі мною не мають. Мода — це справжнє поневолення нашої душі.

Українська спільнота Нюарку й околиці швидким темпом зменшується. Причиною цього, на мою думку, є — втеча від себе. Тому, що я сам вже від кількох років перебуваю далеко поза Нюарком, навіть в інших країнах, доводиться мені часто жити споминами про минуле. Пригадую, як наша українська спільнота перенеслася з центру міста, коли в цих околицях перебувати почало ставати небезпечним. Ми зі собою перенесли тоді всі свої установи, бо тоді ми дійсно були спільнотою. Сьогодні українці знову переносяться на щораз дальші передмістя, але установ уже не переносять. Збільшується число людей, які рідко заїжджають до ,,українського ґетто'', які відділяють і віддалюють своїх дітей від української школи, української дітвори, українського життя. Випроваджуємося щораз далі й далі від українського середовища, щораз далі від себе й свого.

[Продовження буде]

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ АКАДЕМІЇ

ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО — відкриття.
ОЛЕКСАНДЕР ДОМБРОВСЬКИЙ — Сучасний стан дослідів над ранньою історією України-Руси.

Неділя, 4-го березня 1979 року,
год. 2:30 по пол.
(а не 3-го, як подано попередньо)
Будинок Академії, 206 Захід 100 вул., Ню Йорк

НЮЙОРКСЬКА ГРУПА
запрошує на

МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР — ДОПОВІДЬ
КОМПОЗИТОРА І ПІЯНІСТА

ВІРКА БАЛЕЯ

проф. Невадського Університету
на тему
„АВАНҐАРД І СУЧАСНА МУЗИКА РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ"

В програмі теж виконання фортепіянових творів Лятошинського, Сильвестрова й інших.

Субота, 3-го березня 1979 р., год. 7-ма веч.
Український Інститут Америки
2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.
Опісля ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

В п'ятницю, 2-го березня ВІРКО БАЛЕЙ виступить з віртуозом тромбоністом МАЙЛСОМ АНДЕРСОНОМ
"KITCHEN", 484 Broom Street, New York, N.Y.

СВЯТА СОФІЯ, РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ в ЗСА
І ФІЛІЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
повідомляє:

ГІСТЬ з РИМУ

о. ПЕТРО СТЕЦЮК

настоятель собору св. Софії відвідає ряд осередків та поділиться з Громадянством відомостями про

СУЧАСНИЙ СТАН ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ, ЇЇ НАДБАННЯ І ПОТРЕБИ

Зустрічі з о. П. Стецюком відбудуться:

23-го лютого, п'ятниця — Елизабет, Н. Дж.
24-го лютого, субота — Філядельфія, Па.
25-го лютого, неділя — Боффало, Н. Й.
27-го лютого, вівторок — Маямі, Фльорида
28-го лютого, середа — Ст. Пітерсбург, Фльорида
1-го березня, четвер — Балтімор, Мд.
3-го березня, субота — Сиракюзи, Н. Й.
4-го березня, неділя — Коговс, Н. Й.
6-го березня, вівторок — Скрентон, Па.
7-го березня, середа — Олифант, Па.
8-го березня, четвер — Бетлегем і Аллентавн, Па.
10-го березня, субота — Піттсбург, Па.
11-го березня, неділя — Ню Йорк, Н. Й.
13-го березня, вівторок — Ню Брансвік, Н. Дж.
15-го березня, четвер — Гюстон, Тексас
17-го березня, субота — Фінікс, Арізона
18-го березня, неділя — Лос Анджелес, Каліф.
21-го березня, середа — Денвер, Коло.
22-го березня, четвер — Міннеаполіс, Мінн.
23-го березня, п'ятниця — Чікаго, Ілл.
24-го березня, субота — Клівленд, Огайо
25-го березня, неділя — Льорейн, Огайо
27-го березня, вівторок — Акрон і Кентон, Огайо
28-го березня, середа — Янгставн, Огайо
1-го квітня, неділя — Детройт, Міш.
3-го квітня, вівторок — Кергонксон, Н. Й.
4-го квітня, середа — Бріджпорт, Конн.
5-го квітня, четвер — Йонкерс, Н. Й.
6-го квітня, п'ятниця — Рочестер, Н. Й.
7-го квітня, субота — Нюарк, Н. Дж.
8-го квітня, неділя — Пассейк (ранком)
8-го квітня, неділя — Трентон (по пол.)

До численної участи запрошує —

Управа

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошує Громадянство на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН — ОЛІЇ і ГРАФІКИ

АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН

в неділю, 4-го березня 1979 р., о год. 1-ій дня, в Ґалерії ОМУА, 136 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Виставка буде відкрита в будні 6-8 веч., в суботи і неділі 11-8 веч. і триватиме до 11-го березня 1979 року.

Філядельфійський Комітет Оборони Валентина Мороза
запрошує Українську Громадськість Філядельфії й околиці на

ВІДЗНАЧЕННЯ ДРУГОЇ РІЧНИЦІ АРЕШТУ

МИКОЛИ РУДЕНКА

яка відбудеться

в неділю, 4 березня 1979 р., о год. 3 по пол.
в залі СС. Василіянок у Філядельфії, Па.
при 1825 В. Ліндлей Авеню.

ПРОГРАМА:

Д-р ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ — Слово про М. Руденка. ВІКТОР БОРОВСЬКИЙ (кол. в'язень совєтських психіятричних заведень КҐБ) — „Життя М. Руденка" — спогад і висвітлювання прозірок.

ВИСТАВКА ОРИҐІНАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ Київської Української Гельсінкської Групи.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Видавництво „Сучасність"
запрошує на

ВЕЧІР-ЗУСТРІЧ

з ЮРІЄМ ШЕВЕЛЬОВИМ

з нагоди появи книжки ЮРІЯ ШЕРЕХА

„ДРУГА ЧЕРГА"

У програмі: „Жива рецензія" — проф. І. ФІЗЕРА та СЛОВО АВТОРА

Зустріч відбудеться:

Субота, 10 березня 1979 р., о 7-ій год. веч.
в Українському Інституті Америки
2 Схід 79-та вул., НЮ ЙОРК, Н. Й.
Після програми ТОВАРИСЬКА РОЗМОВА при перекусці.
Вступ: 3.00 дол.

Фінансова Комісія СФУЖО у Філядельфії
при співпраці жіночих організацій
СУА, ОЖ ОЧСУ, УЗХ, ОУПС
влаштовує

в суботу, 3-го березня 1979 року

30-ЛІТТЯ СФУЖО

У ПРОГРАМІ:

Вступне слово Л. БУРАЧИНСЬКОЇ; Панель на тему „Нові засоби оборони політв'язнів" з участю ОЛЬГИ ГНАТЕЙКО (СУА), ЛАРИСИ ЛОЗИНСЬКОЇ-КИЙ (ОЖ ОЧСУ), ЗОРЯНИ ЛУЦЬКОЇ (Комітет Оборони В. Мороза) і виступ мещцосопрано ОЛІ ГІРНЯК, при супроводі ЛЕВА СТРУГАЦЬКОГО, дириґента хору „Жайворонки".

Модератор — д-р НАТАЛЯ ПАЗУНЯК.

Заля Т-ва „Тризуб" у Філядельфії, Па.
при 4932 Брод вул.
Початок о год. 4:30 по пол.

Помер бл. п. Іван Галичин...

(Закінчення зі стор. 1)

Громадян. Як делеґат від Т-ва „Дністер" Іван Галичин на протязі декількох років був фінансовим секретарем Українського Центрального Комітету. Він брав участь у всіх патріотичних акціях української громади в Ню Йорку, у маніфестаціях проти прилучення Галичини до Польщі, проти пацифікації українців в Галичині та проти винищування населення України голодом в тридцятих роках. Іван Галичин був делеґатом від Т-ва „Дністер" в центральній репрезентації українців Америки, яка називалася Об'єднанням Українських Організацій а в 1940-му році був одним із 804 делеґатів на першій конвенції Українського Конгресового Комітету Америки у Вашінґтоні. Покійний був теж членом ряду інших українських установ та організацій, втому теж членом і шеровцем Українського Народного Дому в Ню Йорку.

Місцева українська громада та союзовці відпровадили бл.п. Івана Галичина на вічний спочинок на цвинтар Кальварії у Квінсі в четвер, 22-го лютого. Участь в панахиді та в похороні взяв теж головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис. Покійний полишив у смутку дружину Марію, доньки Ольгу з мужем Василем Настином і Юлію з мужем Фредом Бродою, невістку Софію, сім внуків і сім правнуків, братів Василя, Йосифа і Григорія з родинами та сестру Анастазію з родиною, як теж численну громаду союзовців та приятелів-співробітників із інших установ і організацій.

СВЯТА СОФІЯ — РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ, ЗСА

ЗВЕРНЕННЯ

КОМІСІЇ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ ТОВАРИСТВА СВЯТА СОФІЯ

Започаткований у 1977-му році ПАТРІЯРШИЙ ФОНД, сьогодні має вже солідну матеріяльну базу й він дальше росте й розвивається завдяки жертвенности людей доброї волі, що зрозуміли важливість і конечність такого фонду.

Жертва на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД — це конкретний вияв подяки ЇХ БЛАЖЕНСТВУ ПАТРІЯРХОВІ ЙОСИФОВІ І, за ЙОГО справді безмежну любов до українського народу й рівночасно вклад у майбутнє Нашої Святої Церкви.

Від ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ залежить і залежатиме сила Помісної Української Католицької Церкви, бо ПАТРІЯРШИЙ ФОНД, це не тільки матеріяльна база усіх Патріярших Інституцій і надбань, але це також могутній засіб у змаганні за визнання Помісности й Патріярхату УКЦеркви.

Жертва на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД, це вклад у забезпечення росту нашої духової культури у розсіянні й на рідних землях.

Жертва на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД, це вклад у закріплення нашого духового Я та запорука, що ми не зникнемо з лиця землі як нація.

Ідеї й надбання БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА І, і Його життєвий шлях, ця героїчна боротьба за все, що святе для всіх українців, вимагають жертви від нас усіх. Тому, жертвуймо на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД, щоби грядучі покоління благословили нас за те, що ми зрозуміли наше завдання як християни-українці.

Жертви на Патріярший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або висилати на адресу:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund
7911 Whitewood Road, Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки на Т-во Св. Софія — Патріярший Фонд, можна відтягати від податку. IRS No. 23-7380645

За Товариство Свята Софія і Комісію Патріяршого Фонду

Д-р Романа Навроцька,
(заст. голови Т-ва Св. Софія)

Д-р Роман Осінчук,
(Голова Комісії П. Ф.)

Проф. Леонід Рудницький,
(секретар)

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Єлисавети Бульван
складаємо 25.00 долярів
на Український Інститут в Гарварді.

Вельмишановній Родині Покійної висловлюємо наше співчуття.

Д-р Іларій і Анна ДОМБЧЕВСЬКІ

Джемсвілл, Н. Й.

Вшановуючи пам'ять моїх колишніх, добрих, загально люблених і цінених Товаришів Праці у „Свободі" і УНСоюзі

бл. п. директора Петра Постолюка
і
бл. п. д-ра Івана Козака

складаю 20.00 долярів
на ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Детройт, Міш. Марія СТАШИНСЬКА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого МУЖА І БАТЬКА

бл. п. проф. СТАНІСЛАВА СЕНДЕЦЬКОГО

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 4 березня 1979 р., о год. 4 по пол.
в церкві св. Юра, при 7 вул. в Ню Йорку

Про молитви просять:
дружина — ІРИНА
донька — СЯНЯ СОСЕНКО з родиною
син — ЮРІЙ СЕНДЕЦЬКИЙ
син — ОРЕСТ МУШКЕВИЧ з родиною

Головна Управа Союзу був. Українських Вояків у Канаді
ділиться сумною вісткою з Побратимами й Українським Громадянством,
що 15-го лютого 1979 року, після тяжкої недуги — на 90-му році життя в США, відійшов у Вічність

світлої пам'яті

ПАВЛО ШАНДРУК

генерал полковник — командир Української Національної Армії.

Народився Генерал 1889 року в Україні, с. Борсуки, Кременецького повіту на Волині. Відійшов від нас лицар відзначень орденами українськими й інших народів, який у вояцьких рядах все життя боровся за державне визволення України. Незабутній Генерал похований 19-го лютого 1979 року в Бавнд Бруку, Н. Дж., США.

Високодостойній Пані Генераловій і Родині висловлюємо вояцьке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

БОРИС ОРАНСЬКИЙ (голова) — ІВАН ШЛАПАК (секретар)

П О Д Я К А

З Господньої волі 30-го грудня 1978 р. на 80-му р. життя відійшла у Вічність наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І ТЕЩА

св. п.

СОФІЯ з КУШНІРІВ КЛОС

вдова по бл. п. совітникові, деканові і довголітньому пароховi Йонкерсу, Н. Й. о Василеві Клосові

Панахиди були відправлені 1-го і 2-го січня 1979 р. в похоронному заведенні Флинн-а в Йонкерсі, а похорони 3-го січня 1979 р. з церкви св. Михаїла на місцевий цвинтар св. Йосифа, де тлінні останки Покійної спочили в родинній могилі поруч її чоловіка бл. п. о. В. Клоса і внучки бл. п. Соні Сезесни.

Цією дорогою складаємо найсердечнішу подяку о. крилошанинові Любомирові Мудрому, пароховi церкви св. Покрови в Озон Парку, Н. Й. і бувшому сотрудникові о. В. Клоса за відслуження панахиди 1-го січня, а о. монсеньйорові і деканові та теперішньому пароховi Йонкерсу Петрові Федорчукові, о. крилошанинові Л. Мудрому і о. Іванові Терлецькому з Стемфорду за відправлення Панахиди 2-го січня 1979 р.

Отцям П. Федорчукові і Л. Мудрому складаємо щире спасибі за відправу жалобної Служби Божої в церкві св. Михаїла, а о. Л. Мудрому за прощальне слово над домовиною.

Дякуємо церковному хорові під дириґентурою д-ра Олега Сохана за зворушливий спів під час панахиди 2-го січня й під час Служби Божої, а Сестрицтву за стійку зі свічками при домовині в церкві.

Наша подяка належиться д-рові Василеві Кіналеві за його поміч під час панахиди і за подбання про участь хору в похоронах.

Зокрема з глибини серця дякуємо нашій ближчій і дальшій Родині, що прибула на цей сумний обряд навіть з віддалених місцевостей. Дякуємо всім нашим Приятелям і Знайомим, які взяли участь у панахидах, Службі Божій, у цвинтарних відправах та в після похоронній тризні.

Складаємо щиру подяку за Служби Божі й молитви за спокій душі Покійної, за вінки, за вислови співчуття, за слова розради й за пожертви на добродійні чи громадські цілі.

Хай Бог має в своїй опіці всіх, хто не опустив нас у тяжкому родинному гор'ю, а Покійну хай прийме там, де „немає ні болю, ні страждання, але життя вічне!"

Дочка — ЗЕНОВІЯ СЕЗЕСНИ з чоловіком БЕРТОЛДОМ
Син — ОЛЕКСАНДЕР КЛОС з дружиною АННОЮ й з синами

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Софії Клос на бідних дітей у Бразилії зложили: по 30.00 дол. — Марія й Володимир Барагури, Ірена й Андрій Сольчаники, Катря й Ярослав Червоняки, Дарія Хухра з родиною; по 25.00 дол. — Христина й Ігор Дякунчаки, Міра й д-р Сагайдаки, Марія й д-р Дмитро Фаріони; по 20.00 дол. Ольга й інж. Роман Возняки, Ярослава й Омелян Кушнірі, Олена Питляр, Софія й Орест Питлярі, Ірена й Юрій Хухри; по 10.00 дол. — о. Любомир Мудрий, Ірена й Евген Мельники, Кіра й Роман Скоробагаті.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 2-го березня 1979 року, о годині 7-ій веч.

Інж. РОМАН КОБРИНСЬКИЙ

„ВРАЖЕННЯ З МАНДРІВКИ ПО ДАЛЕКОМУ СХОДІ"
— ІЛЮСТРОВАНІ ПРОЗІРКАМИ.
Перша частина: ЯПОНІЯ, ФІЛІППІНИ, БАЛІ

Під патронатом
УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ у СТЕМФОРДІ, Конн.
відбудеться

ВИСТАВКА КАРТИН

ЛЕМКІВСЬКИХ СТАРОВИННИХ ЦЕРКОВ І КРАЄВИДІВ (акварелі, олії і графіка)
мистців - Л. ҐЕЦА, Т. ВЕНГРИНОВИЧА і А. ГЮПНЕРА

Відкриття відбудеться
в залі Українського Спортового Клюбу
122 Друга Авеню в Ню Йорку
в неділю, 4 березня 1979 р., о год. 1-ій по пол.
і в суботу, 10 березня та неділю, 11 березня,
в год. 1-8 веч.

Відзначення 61-річчя незалежности Литви в Ню Гейвені

Ню Гейвен (М.Я.). — В неділю, 18-го лютого 1979 р., литовська громада Великого Ню Гейвену відзначила 61-шу річницю проголошення незалежности Литви. В урочистій Академії із цієї нагоди взяв участь голова місцевого Відділу УККА д-р Михайло Снігурович з дружиною, який передав привіт від організованої української громади та в короткій промові, вказавши на традиційну приязнь обох народів, закликав до найтіснішої співпраці для осягнення спільної мети: незалежної України і незалежної Литви. Литовський промовець, нав'язуючи до слів українського промовця заявив, що литовці завжди і усюди будуть співпрацювати з українцями. Така співпраця є теж на рідних землях під московською окупацією. Ось щойно кілька тижнів тому, завдяки українським дисидентам, які ризикували своїм життям, продістався рукопис (машинопис) „Литовської Хроніки". Цей машинопис показав він присутнім та сказав, що це буде в короткому часі видруковане окремою брошурою. Після короткої мистецької програми відбулась гостина в часі якої проходила приязна, речева виміна думок на теми взаємної співпраці.

Західньонімецький міністер оборони відвідав ЗСА

Вашінгтон. — У кінці минулого тижня в столиці ЗСА перебував Ганс Апель, міністер оборони Західньої Німеччини, який прибув сюди з метою обговорити з членами уряду президента Джіммі Картера питання, що стосуються дальших плянів Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), відносин між Заходом і Сходом тощо.

Д-р Апель відбув окремі наради із секретарем оборони Гарольдом Бровном і д-ром Збігнєвом Бжезінським, головним дорадником Білого Дому для справ крайової безпеки. Він теж зустрічався із членами Сенатської комісії для закордонних справ та рядом інших чільних законодавців з обох Палат Конгресу.

Головний радний...

(Закінчення зі стор. 1)

ника „Свобода", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя дитячого журналу „Веселка", яке відбулося при численній участі громадянства в готелі Рузвелт. Голова нарікав, що відчувається застій у праці УНС і це некорисно відбивається на загальній, а зокрема організаційній діяльності Округи, яка, однак, все таки може похвалитися не тільки успішним організуванням членів, але також солідарною поставою на 29-ій Конвенції і вибором на президента УНС д-ра Івана Флиса і двох радних — Миколу Хоманчука і д-ра Аскольда Лозинського.

Касир Округи В. Цюпа звітував про фінансові обороти Управи і бенкет з нагоди 85-річчя „Свободи", який не спричинив для ОК жадних втрат. Сальдо каси на день Зборів було 632.20 долярів. Мгр О. Питляр від імені Контрольної комісії відмітив, що Управа вела свою працю добре і вона була інтенсивною завдяки енергійному голові М. Хоманчукові. Він подякував також д-рові І. Сєрантові за підготову і переведення бенкету „Свободи".

З великим зацікавленням і увагою присутні вислухали коротких інформаційних доповідей членів Головного Уряду, а саме головного предсідника д-ра Івана Флиса, заступниці головного предсідника пані Марії Душник, головного секретаря Володимира Сохана і головного організатора Василя Оріховського. Д-р І. Флис подякував передовсім Окрузі за підтримку його особи на Конвенції, Комітетові за гарне переведення бенкету 85-річчя „Свободи" і Окружному Комітетові за організаційну працю. Він також подав деякі інформації про працю Головного Уряду, а головно Головного Екзекутивного Комітету в загальному; про збільшення приходів з Української Будівлі і вкладок; про щоденник „Свобода", що тепер появляється під керівництвом редакційної колегії, яка, на його думку, працює справно, читачі газетою задоволені і на це є багато доказів та позитивних відгуків від членів. Головний предсідник поінформував також присутніх про свою успішну поїздку на далекий захід про що вже інформувала „Свобода".

Пані Марія Душник подякувала жінкам організаторкам за успішну працю і закликала до посиленої активности на усіх відтинках життя.

Володимир Сохан, привітав „наймолодшого" 85-річного секретаря в Окрузі д-ра Василя Палідвора, подякував йому за успішну організаційну працю і поставив його за приклад усім іншим секретарям і організаторам. Як відомо, громадянство Ню Йорку недавно гідно відзначило ювілей 85-річчя д-ра В. Палідвора і його громадську та союзову працю. Головний секретар з черги коротко зупинився над першочерговими завданнями УНСоюзу, які ми спільно повинні виконати. Він подякував також делегатам Округи за підтримку на Конвенції.

Василь Оріховський висловив жаль, що на 35 Відділів тільки 13 прислали своїх представників на Річні Збори. Подякував Окрузі за зорганізування 276-ох членів на загальну суму забезпечення біля 700,000 долярів; висловив догану тим 9-ом Відділам, які в 1978 році не приєднали ані одного члена, відмітив тих організаторів, які помимо несприятливої атмосфери приєднали 10 і більше членів. Між ними були: д-р Василь Палідвор — 36 членів, головний радний Микола Хоманчук — 29, д-р Микола Шпитко — 18, Іван Пригода — 14, д-р Іван Флис — 12, Марія Кульчицька — 12, Андронік Копистянський — 12, Марія Душник — 11, д-р Аскольд Лозинський — 10. Головний організатор закликав членів ширити добре ім'я про УНС і здобувати прихильність серед спільноти, що дає запоруку успішної організаційної кампанії.

Деякі члени, забираючи голос у дискусії і висловили свої думки до праці УНС. С. Чума підніс важливу справу заангажування обласного організатора і 85-річчя УНС, яке припадає в цьому році; д-р М. Шпитко дорікав „Свободі" за друкування довгих дописів, а мало про союзові справи; д-р П. Гой звернув увагу на потребу зорганізування архіву-музею при УНС; Евстахія Мілянич домагалася більшої реклями у виданнях УНС і більше уваги молоді; А. Копистянський пропонував стосувати більшу гнучкість в організаційній кампанії, п. Саляк пропонував збільшити число фахових працівників в УНСоюзі.

Вичерпну відповідь дискутантам давали: д-р І. Флис, В. Сохан, В. Оріховський. Головний предсідник зокрема звернув увагу на факт, що й інші забезпеченеві союзи, навіть неукраїнські, мають свої труднощі. Над цими проблемами застановляється тепер покликана Головним Урядом Реорганізаційна Комісія, яка звітуватиме на засіданні Уряду в травні ц.р.

Голова Президії мгр Іван Винник подякував членам Головного Уряду за вичерпні інформації і привітав голову Округи Братського Союзу мец. О. Германюка і голову нюаркської Округи УНС інж. Б. Мака.

Після заключного слова переобраного голови М. Хоманчука, присутні гуторили ще при перекусці, якою частувала учасників Управа ОК, а потім усі спільно оглянули фільм продукції Ярослава Кулинича з 29-ої Конвенції УНС у Піттсбургу.

ПОХОВАЛИ...

(Закінчення зі стор. 1)

звільнилися місця на залі і вони змогли ввійти і помолитися за спокій душі Покійного.

О год. 5-ій по полудні почалася панахида, що її соборно відправили священики Української Православної Церкви о. протопресв. Богдан Железівський та о. протоієрей Микола Галета та священик Української Католицької Церкви о. митрат Мирослав Харина з Філядельфії.

Згадуючи Покійного треба сказати, що сл. п. генерал Павло Шандрук був прихильником ідеї з'єднання Українських Церков та був в приятельськім контакті з Архиєпископом Іваном Бучком, з яким вів переписку в справі звільнення вояків УНА з полону. Перед своєю смертію він просив, щоби в його похороні взяв участь також і священик Української Католицької Церкви, що й виконано з допомогою Головної Управи Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА.

На панахиді співав хор Української Православної Церкви в Трентоні. По панахиді о. Б. Железівський і о. Микола Галета виголосили похоронні промови і попрощали покійного Генерала від своїх парохіян, висловивши теж співчуття вдові, яка внаслідок тяжкої недуги перебуває в лічниці, і на похороні не могла бути.

Опісля промовляв голова Крайової Управи Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії мгр Богдан Артимишин. У своїй промові він згадав заслуги сл. п. генерала Павла Шандрука у визвольній боротьбі українського народу під час двох великих воєн.

Від Державного Центру УНР прощав Покійного інж. Павло Лимаренко, від Об'єднання кол. Вояків Українців в Америці — редактор Степан Конрад, від Асоціяції Українців Америки та від своєї родини — інж. Дмитро Кузик, а мгр Іван Костюк попрощав Покійного від Пласту.

Від всіх вояків 1-ої і 2-ої Дивізії та від всіх тих вояків українців, які служили в різних формаціях та відповідним приказом були приділені до Української Національної Армії, що її організував покійний Головний Командир УНА, попрощав Головного Командира Армії підполковник Михайло Ліщинський. Заслухавши прощальні промови присутні ще більше усвідомили собі, яку втрату понесла наша визвольна боротьба в наслідок смерти останнього Головного Командира Української Армії.

На другий день по 8-ій год. ранку жалібна валка, біля сто осіб, мимо жахливої сніговії, виїхала з Трентону на Український цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, щоби там поховати Покійного.

О год. 10-ій в церкві на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку почалася Архиєрейська Служба Божа, яку відправив Блаженніший Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА Архиєпископ Мстислав в сослуженні о. Б. Железівського, о. М. Галети, о. Істочина Франка і о. Покотила з Англії.

Службу Божу закінчив Блаженніший Митрополит Мстислав прощальним словом зверненим до вдови по померлім Генералі і колишніх вояків УНА, при тому висловивши і співчуття з приводу болючої втрати.

Перед закриттям труни підполковник Михайло Ліщинський в асисті почесного почоту за козацьким звичаєм закрив очі Командира УНА червоною китайкою, а старшина почоту взяв із труни подушечку з відзначеннями Генерала і його комбатантську шапку, передавши ці дорогі пам'ятки колишньому голові Крайової Управи інж. Іванові Скірі, який ніс ті відзнаки вояцької чести і слави за труною померлого Генерала аж до його гробу.

Над гробом, по похоронних відправах священиків, заступник голови Головної Управи Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії у вільному світі Роман Данилюк востаннє попрощав сл. п. Головного Командира Української Національної Армії Генерального Штабу генерал-полковника Павла Шандрука, попросивши всіх молитися за душу Покійного. А відтак він запросив усіх присутніх на поминки, які відбулися старанням Головної Управи Братства.

Жалібною вояцькою піснею „Чуєш брате мій, товаришу мій" ... попрощали колишні вояки УНА свого Головного Командира Української Національної Армії, того Командира, який перед цілим світом, фактом зорганізування Української Національної Армії, засвідчив, що Україна бореться за свою волю і в ніяких, навіть найважчих умовинах своєї боротьби за волю і за свою державу не припинить.

На поминках, на яких було 70 осіб, Блаженніший Митрополит Мстислав провів молитву і поблагословив трапези поминок. Під час поминок прощальні промови виголосили: д-р М. Шпитко від Т-ва Прихильників УНР, мгр І. Базарко від СКВУ і УККА, від УБС голова його Іван Олексин, від СУМ в Америці — інж. М. Шмігель, від Ветеранів Українського Резистансу — о. М. Ящук, а п. І. Винник попрощав Покійного від Українського Вільного Козацтва, майор Максим Скорупський від ОДВУ.

Опісля до зібраних промовив інж. Микола Тарасюк, який з доручення вдови по Генералі виголосив слово подяки всім зібраним за участь.

В останньому році життя сл. п. генерал Павло Шандрук тяжко занедужав і переважно був прикований до ліжка, його дружина також тяжко хворіла і ще й тепер є в шпиталі. Недужими опікувалися три родини з Трентону, а саме: родина інж. Миколи Тарасюка, родина інж. Дмитра Кузика та родина сотника Сердюка.

ЗБІРКА УНФОНДУ...

(Закінчення зі стор. 1)

УНФОНДУ. І так, згідно з книжковими записами, від січня до кінця грудня 1978 року зібрано $83,581.60. В січні 1979 року і в лютому до дня 10-го лютого зібрано разом — $66,647.00.

Вислід збірки треба завдячувати передусім Управам Відділів УККА, їхнім головам і збірковим референтам, які надіслали до Канцелярії УККА приблизно 2/3 збіркової суми, а тільки 1/3 була надіслана безпосередньо індивідуальними платниками.

Біля 100 наших громад брали активну участь у збірковій акції Національного Датку. З них приготовано статистичні дані за 63 громади, які переслали по $100.00 або більше. Вплати з громад, які були нижче як $100.00, не подано у Виказі, але всі вони увійдуть у поіменний Виказ Жертводавців, який появиться, як „ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ" літом цього року.

На всіх 63 громади, які подано у Виказі, 34 громади зложили по $1,000.00 або більше, в залежності від кількости населення в даній місцевості.

Понад 10,000.00 долярів зложили три великі громади: ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, НЮ ЙОРК, ЧІКАҐО. Одна від одної циферно відбігли дуже малими сумами. І так: ФІЛЯДЕЛЬФІЯ має $12,947.00, НЮ ЙОРК — $12,796.00 а ЧІКАҐО — $12.470.00. В збірковій акції кожне місто має свої специфічні прикмети. Найкращу збіркову систему увела в себе ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. НЮ ЙОРК мав на плечах III-ий СКВУ. Треба було Управі місцевого Відділу УККА доложити всіх старань і матеріяльних пожертв на переведення Маніфестації проти деколонізації СССР, яка відбулася на закінчення III-го СКВУ в дні 26-го листопада 1978 року. Організацію і переведення цієї Маніфестації передав Підготовчий Комітет III-го СКВУ Відділові УККА в НЮ ЙОРКУ. ЧІКАҐО, крім збірки на УНФОНД, перевело ще окрему збірку на Інформаційне Бюро у Вашінгтоні, що дала в 1978 році — $6,000.00. Як бачимо, Управи вищезгаданих 3-х Відділів УККА, крім акцій в збірці Національного Датку, доложили максимум зусиль на переведення додаткових збірок, чи інших громадських акцій.

В кінці січня 1979 року була подана інформація для преси, що до завершення збірки за 1978 рік потрібно нам ще $20,000.00. Екзекутива УККА з признанням стверджує, що до одного тижня Управи Відділів доложили стільки старань, що намічену суму, досягнено і перевищено, до чого в головній мірі причинилися громадяни ЧІКАҐО. І так: п. Микола Сенчишак своєю вплатою $1,000.00 (це не вперше) завершив намічену мету. А на завершення тієї акції знайшлися в ЧІКАҐО такі установи і громадяни, що вплатили більші суми, а саме: по $500.00 вплатили: Кредитова Кооператива „Самопоміч", Щадничий Банк „Певність", д-р Мирослав Харкевич, д-р Марія Слиш-Фішер, промисловець Іван Деркач. Екзекутива УККА висловлює їм окрему подяку за їхню допомогу в досягненні наміченої суми.

У повідомленні Екзекутиви УККА згадано декількох громадян з інших місцевостей, які вплатили більші суми. І так: бл.п. інж. Петро Турчин, Невада — $1,000.00, п. Павло Добрянський, Бронкс, Н. Й. — $500.00, п. Василь Беднарський — $400.00, Істон, Па. і п. Данило Зелем, Фльорида — $300.00.

Після тих 3-х громад йдуть 2 дальші великі громади, це є ДЕТРОЙТ, Міш., і НЮАРК, Н.Дж. В ДЕТРОЙТІ діють 2 Відділи УККА — Метрополітальний і Відділ — Південно-Східній Мішіґен. Цьому Відділові треба завдячувати, що в 1978 році побудовано півторамільйонову будівлю у ВОРРЕН, Міш., як Український Культурний Центр Великого ДЕТРОЙТУ. НЮАРК зложив 7,125.00 долярів, а Південно-Східній Мішіґен — $7,055.00.

Більше, як $4,000.00 зложили Відділи — БОФФАЛО, Н.Й. та ПАССЕЙК, Н.Дж.

Понад $3,000.00 зложили Відділи: КЛІВЛЕНД, Огайо, РОЧЕСТЕР, Н. Й., ГАРТФОРД і НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

Більше, як по $2,000.00 зложили Відділи: СИРАКЮЗИ, Н.Й., Стейт ФЛЬОРИДА, БОСТОН, Масс., ЛОРЕЙН, Огайо, ДЖЕРЗІ СИТІ, Н.Дж., ЙОНКЕРС, Н.Й., ВАШІНҐТОН, Д.К. та ЙОНҐСТАВН, Огайо.

Понад $1,000.00 зложили такі громади: БАЛТІМОР, Мд., МІННЕАПОЛІС, Мінн., Повіт НАССАВ, Н.Й., ЧЕСТЕР, Па., ЕЛІЗАБЕТ, Н.Дж., ДЕТРОЙТ, Міш., МІЛВОКИ, Віск., ПІТТСБУРҐ, Па., ЮТИКА, Н.Й., БРІДЖПОРТ, Конн., ГЕМОНД, Інд., ТРОЙ, Н.Й., ОБОРН, Н.Й. та КОГОВС, Н.Й.

Останніх 29 громад, які є в списку почесних громад, що займалися збіркою Національного Датку, зібрали менше як $1,000.00. З великим признанням згадано ці громади, бо їхнє населення є мале і майже стовідсотково оподатковане на УНФОНД.

Повідомлення Екзекутиви УККА закінчується такою заввагою: Список, який ми подали, говорить тільки про кількість зібраних грошей. Він не може розповісти про ті труди, що були вложені в збірку Національного Датку десятками відданих збирачів в поодиноких громадах. Він не може розповісти про жертвенність осіб, річний даток яких становить великий відсоток їх старечої пенсії. Канцелярія УККА може це потвердити багатьма листами громадян, яким минуло 75 літ та які продовжують посилати свої пожертви.

Ця статистика дозволяє оцінити жертвенність поодиноких громад та жертвенність їхніх передових діячів, які організували, а в багатьох випадках і самі збирали Національний Даток. Тільки поглянути на цей список Відділів УККА, — скільки в ньому малих громад з великими сумами, а скільки великих — з малими.

Висловлюємо признання і подяку за прикладну співпрацю всім Головам Відділів УККА, Референтам та Збірщикам УНФонду, що трудилися жертвенно для збірки Національного Датку.

Щира подяка і признання всім Жертводавцям, бо без їхнього зрозуміння ваги Українського Конгресового Комітету Америки не було б цьогорічного осягу в збірці Національного Датку — закінчує своє звідомлення ЕКЗЕКУТИВА УККА.

Звідомлення про перебіг та кінцевий вислід збірки Національного Датку до Українського Народного Фонду УККА було одним з чергових головних предметів уваги і дебат на суботнішньому пленарному засіданні Екзекутиви УККА, на якому представник Державного Департаменту п. Шен Бирнс інформував УККА про політику ЗСА відносно Совєтського Союзу та про урядове становище і оцінку деяких міжнародних подій, включно із теперішніми подіями на Далекому Сході. Звідомлення про звіти президента УККА проф. д-ра Л. Добрянського і керівника Інформаційного Бюра УККА у Вашінгтоні інж. Ю. Нестерчука та ряд інших справ, що були на порядку цього засідання, буде подане в черговому виданні „Свободи".

ВЗАЄМОКРИТИКА...

(Закінчення зі стор. 2)

чесних мотивів у тій справі та добитися відсунення його від керівних центрів української визвольної політики.

Значний вклад

Професор Л. Добрянський має своїх завзятих критиків у вільному українському суспільстві. Правильні їхні закиди чи ні, але право на критику в нас існує, для цього є можливості і багато авторів користується цим правом. Поряд з цим навіть ті самі автори у випадку чергового нападу совєтських пропагандистів на того українського науковця й політика могли б — ні, повинні б! — написати для своїх читачів дещо про конструтивний вклад Л. Добрянського в українську справу.

А він значний! Проф. Л. Добрянський самотужки приєднався до українського організованого життя і віддав йому багато років безкорисливої праці. Завдяки його ініціятивності в Америці висунено справу України на форум Конгресу багато разів, а поряд з українським питанням поставлено перед очима американського суспільства і питання поневолених національностей у Совєтському Союзі.

Здвигнення пам'ятника Т. Шевченкові всупереч інерції американського суспільства і урядових кіл — це значною мірою його заслуга. Розвинення українсько-азійських студій, встановлення зв'язків з деякими азійськими державами на урядовому рівні, видавання англомовного журналу „Український Квартальник" (разом з невтомним д-ром В.Душником) — ось головніші аспекти діяльности проф. Л. Добрянського, довголітнього голови Українського Конгресового Комітету.

А втім, проф. Л. Добрянський сьогодні єдиний у світі український діяч, що з українських позицій має відвагу і вміння критикувати навіть урядові кола своєї держави. І його критичні завваження часто досягають неміченої мети: у Конгресі, в уряді та в Білому Домі.

Довівши до відома українського читача навіть декілька даних про цього чи іншого діяча, зневаженого совєтським агітпропом, ми зміцнюємо взаємопошану і взаємозв'язок між розсіяними по світі людьми чесного українського роду. Ми підтримуємо на дусі нападену людину і додаємо їй нової заохоти до нових зусиль. Та й самі ми ростемо морально, бо своїм словом правди в обороні доброго імені української людини ми доказали свою зрілість, як члени зрілої нації.

Ніхто не має священного обов'язку бути сторожем брата свого, але якщо не виступите в його обороні, то як світ дізнається, що ви його брат чи сестра?... А на цьому почутті взаємовідповідальности і пов'язаности ґрунтується кожна національність — незалежно від найсуворішої взаємокритики.